

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

16 päivänä huhtikuuta 2015*

Kumoamiskanne — Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa — Uuden psykoaktiivisen aineen saattaminen valvontatoimenpiteiden piiriin — Oikeusperustan määrittäminen — Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen sovellettavat oikeussäännöt — Siirtymämääräykset — Johdettu oikeusperusta — Parlamentin kuuleminen

Yhdistetyissä asioissa C-317/13 ja C-679/13,

joissa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvista kahdesta kumoamiskanteesta, jotka on nostettu 7.6. ja 19.12.2013,

Euroopan parlamentti, asiamiehinään F. Drexler, A. Caiola ja M. Pencheva, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään K. Pleśniak ja A. F. Jensen,

vastaajana,

jota tukee

Itävallan tasavalta, asiamiehenään C. Pesendorfer,

väliintulijana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan ja A. Prechal,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Tourrès,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.11.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 22.1.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

- 1 Euroopan parlamentti vaatii asioissa C-317/13 ja C-679/13 nostamallaan kanteilla unionin tuomioistuinta kumoamaan 4-metyyliamfetamiinin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin 7.3.2013 annetun neuvoston päätöksen 2013/129/EU (EUVL L 72, s. 11) ja 5-(2-aminopropyli)indolin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin 7.10.2013 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen 2013/496/EU (EUVL L 272, s. 44; jäljempänä yhdessä riidanalaiset päätökset).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta 10.5.2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2005/387/YOS (EUVL L 127, s. 32) johdanto-osan 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”[EU] 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti tähän päätökseen perustuvat toimenpiteet voidaan toteuttaa määränemmistöllä, sillä kyseiset toimenpiteet ovat tarpeen tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi.”

- 3 Kyseisen päätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tällä päätöksellä perustetaan järjestelmä, jossa vaihdetaan nopeasti tietoja uusista psykoaktiivisista aineista. – –

Tämä päätös edellyttää myös tällaisiin uusiin psykoaktiivisiin aineisiin liittyvien riskien arviointia, jotta jäsenvaltioissa sovellettavia huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden valvontatoimenpiteitä voidaan soveltaa myös uusiin psykoaktiivisiin aineisiin.”

- 4 Kyseisen päätöksen 6 artiklassa säädetään, että Euroopan unionin neuvosto voi pyytää, että uudesta psykoaktiivisesta aineesta laaditaan riskienarviointiraportti.

- 5 Saman päätöksen 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Menettely uusien psykoaktiivisten aineiden saattamiseksi valvonnan piiriin”, säädetään seuraavaa:

”1. Komissio esittää neuvostolle kuuden viikon kuluessa riskienarviointiraportin saamisesta aloitteen uuden psykoaktiivisen aineen saattamiseksi valvontatoimenpiteiden piiriin. – –

2. Jos komissio ei katso aiheelliseksi esittää aloitetta uuden psykoaktiivisen aineen saattamiseksi valvontatoimenpiteiden piiriin, yksi tai useampi jäsenvaltio voi esittää neuvostolle tällaisen aloitteen mieluiten kuuden viikon kuluessa päivästä, jona komissio antoi neuvostolle kertomuksensa.

3. Neuvosto päättää määränemmistöllä, 1 tai 2 kohdan mukaisesti esitetystä aloitteesta ja [EU] 34 artiklan 2 kohdan c alakohtaa noudattaen, saatetaanko kyseinen uusi psykoaktiivinen aine valvontatoimenpiteiden piiriin.”

Riidanalaiset päätökset

- 6 Päätöksen 2013/129, joka koskee EUT-sopimusta ja päätöstä 2005/387 ja erityisesti sen 8 artiklan 3 kohtaa, 1 artiklassa säädetään, että uusi psykoaktiivinen aine 4-metyyliamfetamiini saatetaan valvontatoimenpiteiden piiriin koko unionin alueella.

- 7 Kyseisen päätöksen 2 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava 17.3.2014 mennessä tarvittavat toimenpiteet kyseisen aineen saattamiseksi niiden valvontatoimenpiteiden ja rikosoikeudellisten seuraamusten piiriin, joista säädetään kunkin jäsenvaltion lainsäädännössä.
- 8 Päätöksen 2013/496, joka koskee samoin EUT-sopimusta ja päätöstä 2005/387 ja erityisesti sen 8 artiklan 3 kohtaa, 1 artiklassa täsmennetään, että uusi psykoaktiivinen aine 5-(2-aminopropyli)indoli saatetaan valvontatoimenpiteiden piiriin koko unionin alueella.
- 9 Kyseisen päätöksen 2 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on viimeistään 13.10.2014 toteutettava tarvittavat toimenpiteet mainitun aineen saattamiseksi valvontatoimenpiteiden ja rikosoikeudellisten seuraamusten piiriin siten kuin niiden lainsäädännössä on säädetty.

Asianosaisten vaatimukset ja oikeudenkäynti unionin tuomioistuimessa

- 10 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa riidanalaiset päätökset
  - pysyttää näiden päätösten vaikutukset voimassa siihen asti, kunnes ne korvataan uusilla toimilla, ja
  - velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 11 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää kanteet perusteettomina
  - jättää näissä kanteissa esitetyn, päätöstä 2005/387 koskevan lainvastaisuusväitteen tutkimatta tai ainakin hylkää sen perusteettomana
  - toissijaisesti, mikäli riidanalaiset päätökset kumotaan, pysyttää niiden vaikutukset voimassa siihen asti, kunnes ne korvataan uusilla toimilla, ja
  - velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 12 Asiat C-317/13 ja C-679/13 yhdistettiin unionin tuomioistuimen presidentin 27.3.2014 antamalla määräyksellä suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.
- 13 Unionin tuomioistuimen presidentin 8.10.2013 ja 28.4.2014 tekemillä päätöksillä Itävallan tasavalta hyväksyttiin asioissa C-317/13 ja C-679/13 väliintulijaksi tukemaan neuvoston vaatimuksia.

Kanteet

- 14 Parlamentti vetoaa kanteidensa tueksi kahteen kanneperusteeseen, jotka koskevat kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan käyttämistä sekä olennaisen menettelymääräyksen rikkomista, koska parlamentti ei ole osallistunut riidanalaisen päätöksen antamismenettelyyn.

Parlamentin asiassa C-679/13 esittämien tiettyjen kanneperusteiden tai väitteiden tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 15 Neuvosto katsoo, että parlamentin asiassa C-679/13 esittämät tietyt kanneperusteet tai väitteet on jätettävä tutkimatta selkeyden ja täsmällisyyden puuttumisen vuoksi. Näin on niiden kanneperusteiden tai väitteiden osalta, jotka koskevat EU 39 artiklan 1 kohdan soveltamista, kumotun oikeusperustan käyttämistä ja oikeusvarmuuden periaatteen ja toimielinten tasapainoa koskevan periaatteen loukkaamista sekä väitettä, että riidanalaisilla päätöksillä muutetaan päätöksen 2005/387 olennaista osaa.
- 16 Parlamentti väittää, että asiassa C-679/13 esitetty kannekirjelmä on riittävän selkeä ja täsmällinen. Parlamentti korostaa erityisesti väitteestä, jonka mukaan riidanalaisilla päätöksillä muutetaan päätöksen 2005/387 olennaista osaa, että ei ole tarpeen selvittää, onko todella näin, koska tämä seikka on joka tapauksessa täysin merkityksetön sen menettelyn kannalta, jota olisi pitänyt noudattaa päätöstä 2013/496 annettaessa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 17 On muistutettava, että unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 120 artiklan c alakohdasta ja siihen liittyvästä oikeuskäytännöstä käy ilmi, että kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde sekä perusteet ja perustelut, joihin asiassa vedotaan, ja yhteenveto kyseisistä perusteista. Näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa. Tästä johtuu, että niiden oleellisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen, joihin kanne perustuu, on ilmentävä johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi itse kannekirjelmän tekstistä ja että kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset on muotoiltava yksiselitteisesti, jottei tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta tai jättäisi lausumatta jostakin kanneperusteesta (ks. vastaavasti tuomio Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, C-209/13, EU:C:2014:283, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 18 Nyt käsiteltävässä asiassa tapa, jolla asian C-679/13 kannekirjelmään sisältyvät kolme ensimmäistä kanneperustetta tai väitettä on esitetty ja jonka selkeyden ja täsmällisyyden puuttumiseen neuvosto vetoaa, täyttää tällaiset edellytykset. Se on mahdollistanut neuvoston voivan valmistella puolustuksensa näiden kanneperusteiden tai väitteiden osalta ja antaa unionin tuomioistuimelle mahdollisuuden suorittaa päätöstä 2013/496 koskevan tuomioistuinvalvonnan.
- 19 Näistä kanneperusteista tai väitteistä viimeisen osalta on todettava joka tapauksessa, että parlamentti on myöntänyt vastauskirjelmässään, että päätöksen 2013/496 laillisuus ei riipu tämän väitteen perusteltavuudesta. Kyseessä ei näin ollen ole kanneperuste tai väite, josta unionin tuomioistuimen on lausuttava.
- 20 Edellä esitetystä seuraa, että oikeudenkäyntiväite, joka koskee asiassa C-679/13 esitetyn kannekirjelmän tiettyjen seikkojen väitettyä selkeyden ja täsmällisyyden puuttumista, on hylättävä.
- 21 Näin ollen on niin, että koska toimen oikeusperusta ratkaisee toimen antamiseksi noudatettavan menettelyn (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-130/10, EU:C:2012:472, 80 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-658/11, EU:C:2014:2025, 57 kohta), on tutkittava ensin asian C-317/13 ensimmäinen kanneperuste ja asian C-679/13 toinen kanneperuste, jotka koskevat kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan käyttämistä.

Asian C-317/13 ensimmäinen kanneperuste ja asian C-679/13 toinen kanneperuste, jotka koskevat kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan käyttämistä

Asian C-317/13 ensimmäisen kanneperusteen ja asian C-679/13 toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee kumotun oikeusperustan käyttämistä

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 22 Parlamentti väittää, että riidanalaisiin päätöksiin sisältyvä viittaus EUT-sopimukseen on liian yleinen voidakseen toimia niiden oikeusperustana ja että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaa ei voida pitää todellisena oikeusperustana.
- 23 Mainitussa säännöksessä näet vain viitataan EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohtaan, joka oli parlamentin mukaan ainoa mahdollinen oikeusperusta toteutettaessa täytäntöönpanotoimia aikaisemman kolmannen pilarin yhteydessä.
- 24 Parlamentti katsoo tästä syystä, että neuvoston käyttämä oikeusperusta on EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohta. Koska kyseinen 34 artikla kumottiin Lissabonin sopimuksella, sitä ei voitu enää käyttää oikeusperustana annettaessa uusia toimia. Sillä seikalla, että johdetun oikeuden säännöksessä viitataan kyseiseen 34 artiklaan, ei ole tässä yhteydessä merkitystä, koska on katsottava, ettei kyseistä määräystä voida enää soveltaa Lissabonin sopimuksen voimaantulon vuoksi.
- 25 Neuvosto täsmentää, että se antoi riidanalaiset päätökset päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan, luettuna yhdessä siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan N:o 36 (jäljempänä siirtymämääräyksistä tehty pöytäkirja) 9 artiklan kanssa, nojalla. Se korostaa tässä yhteydessä, että riidanalaiset päätökset eivät koske yleisesti EU-sopimusta eivätkä erityisesti EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohtaa.
- 26 Lisäksi neuvosto toteaa, että EU 34 artiklan tultua kumotuksi päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaan sisältyvällä viittauksella tähän artiklaan ei ole enää oikeusvaikutuksia ja että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdasta on tullut itsenäinen oikeusperusta, jolla myönnetään neuvostolle täytäntöönpanovaltaa.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 27 Arvioitaessa asian C-317/13 ensimmäisen kanneperusteen ja asian C-679/13 toisen kanneperusteen ensimmäisen osan perusteltavuutta on selvitettävä oikeusperusta, jonka nojalla riidanalaiset päätökset annettiin.
- 28 Tässä yhteydessä on todettava, että kyseisissä päätöksissä ei viitata EU 34 artiklaan ja että niiden johdanto-osan viittauskappaleissa viitataan nimenomaisesti EUT-sopimukseen ja päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaan.
- 29 Näin ollen riidanalaisien päätösten sanamuodon, jossa pitää perusteluvollisuuden täyttämiseksi lähtökohtaisesti mainita oikeudellinen perusta, jonka nojalla ne on annettu (ks. vastaavasti tuomio komissio v. neuvosto, C-370/07, EU:C:2009:590, 39 ja 55 kohta), perusteella ei voida katsoa, että mainitut päätökset on annettu EU 34 artiklan nojalla.
- 30 Lisäksi on todettava, että mikään muu seikka riidanalaisessa päätöksessä ei viittaa siihen, että neuvosto aikoi käyttää kyseistä 34 artiklaa riidanalaisien päätösten oikeusperustana.

- 31 Erityisesti on todettava, että sillä, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdassa viitataan EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohtaan, ei ole tässä yhteydessä merkitystä, koska neuvoston nimenomainen valinta olla mainitsematta riidanalaisissa päätöksissä viimeksi mainittua määräystä ja mainita sitä vastoin EUT-sopimus ja päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohta osoittaa selvästi, että riidanalaiset päätökset perustuvat tähän viimeksi mainittuun säännökseen sellaisenaan.
- 32 Tästä seuraa, että se, että EU 34 artikla on kumottu Lissabonin sopimuksella, ei poista riidanalaisilta päätöksiltä oikeusperustaa.
- 33 Edellä esitetyn perusteella asian C-317/13 ensimmäisen kanneperusteen ja asian C-679/13 toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä perusteettomana.

Asian C-317/13 ensimmäisen kanneperusteen ja asian C-679/13 toisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee lainvastaisen oikeusperustan käyttämistä

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 34 Parlamentti toteaa, että mikäli olisi katsottava, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohta on riidanalaisien päätösten oikeusperusta, kyseinen säännös on lainvastainen johdettu oikeusperusta, johon riidanalaiset päätökset eivät voi pätevästi perustua.
- 35 Parlamentin mukaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy näet ilmi, että johdetun oikeusperustan, jolla lievennetään toimen antamista koskevaa menettelyä, käyttöön ottaminen ei ole yhteensopivaa perussopimusten kanssa. Näin on sen mukaan päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan osalta, koska siinä ei säädetä parlamentin kuulemisesta, vaikka tätä edellytetään EU 39 artiklassa tämän päätöksen täytäntöönpanotoimien antamiseksi.
- 36 Lisäksi parlamentti toteaa, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaa ei voida soveltaa enää Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ja sillä poiketaan lainvastaisesti Lissabonin sopimuksella uusien toimien antamiseksi perustetusta menettelystä. Tällaista poikkeamista ei sallita sen mukaan siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklassa, jossa edellytetään ainoastaan, että aikaisemman kolmannen pilarin säädökset eivät kumoudu automaattisesti Lissabonin sopimuksen tullessa voimaan.
- 37 Neuvosto väittää pääasiallisesti, että parlamentin esittämä, päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaa koskeva lainvastaisuusväite on jätettävä tutkimatta. Se toteaa tässä yhteydessä, että siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 10 artiklan 1 kohdan nojalla Euroopan unionin tuomioistuimen kyseistä päätöstä koskeva toimivalta säilyy 1.12.2014 asti sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa. Tuolloin sovelletussa EU 35 artiklan 6 kohdassa ei määrätty parlamentin mahdollisuudesta nostaa kumoamiskanne mainitun päätöksen kaltaisesta, aikaisemman kolmannen pilarin yhteydessä annetusta säädöksestä. Neuvoston mukaan siitä, että unionin tuomioistuimelta puuttui toimivalta tällä alalla, seuraa, että parlamentin esittämä lainvastaisuusväite on jätettävä tutkimatta.
- 38 Neuvosto väittää toissijaisesti, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohta oli sen antamishetkellä yhteensopiva EU-sopimuksen kanssa. Tämä säännös näet koskee ainoastaan EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätyn menettelyn soveltamista, eikä sillä siten oteta käyttöön sui generis -menettelyä, jossa suljetaan pois parlamentin kuuleminen.
- 39 Neuvosto toteaa Lissabonin sopimuksen voimaantulon vaikutuksista, että parlamentin esittämä siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan tulkinta estää kaikki mahdollisuudet antaa aikaisempaan kolmanteen pilariin kuuluvissa säädöksissä säädettyjä täytäntöönpanotoimia ja että juuri tämän tilanteen perussopimusten laatijat halusivat välttää.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 40 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan Euroopan unionin toimen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava sellaisiin objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena ja joihin kuuluvat toimen tarkoitus ja sisältö (tuomio komissio v. parlamentti ja neuvosto, C-43/12, EU:C:2014:298, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 41 Tässä yhteydessä on todettava, että asianosaisten välillä ei ole kiistaa päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan ja riidanalaisten päätösten tarkoituksen tai sisällön välisestä suhteesta. Parlamentti riitauttaa sitä vastoin kyseisen säännöksen laillisuuden ja väittää, että sillä lievennetään päätöksen 2005/387 täytäntöönpanotoimien antamista koskevaa menettelyä verrattuna perussopimuksissa tämän osalta määrättyyn menettelyyn.
- 42 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että koska unionin toimielinten päätöksentekoa koskevat säännöt vahvistetaan perussopimuksissa, eivätkä ne ole jäsenvaltioiden eivätkä toimielinten itsensä määrättävissä, ainoastaan perussopimuksissa voidaan erityistapauksissa valtuuttaa toimielin muuttamaan niissä määrättyä päätöksentekomenettelyä. Näin ollen siitä, että toimielimelle tunnustettaisiin mahdollisuus vahvistaa johdettuja oikeusperustoja joko toimen antamista koskevien menettelyjen tiukentamiseksi tai lieventämiseksi, seuraisi, että toimielimelle myönnettäisiin lainsäädäntövaltaa, joka ylittäisi perussopimuksissa määrätyn toimivallan (ks. tuomio parlamentti v. neuvosto, C-133/06, EU:C:2008:257, 54–56 kohta).
- 43 Tätä ratkaisua, joka on vahvistettu tuomiossa parlamentti v. neuvosto (C-133/06, EU:C:2008:257) ja joka koskee johdettua oikeusperustaa, joka mahdollistaa lainsäädäntötoimien antamisen, on sovellettava myös johdetun oikeuden toimessa vahvistettuihin oikeusperustoihin, jotka mahdollistavat tätä toimea koskevien täytäntöönpanotoimien antamisen tiukentamalla tai lieventämällä perussopimuksissa määrättyjä tällaisten toimien antamista koskevia menettelyjä.
- 44 Vaikka näet on totta, että perussopimuksissa määrätään, että parlamentti ja neuvosto määrittävät tiettyjä komission täytäntöönpanovallan käyttöä koskevia sääntöjä, on kuitenkin niin, että perussopimuksissa määrättyt täytäntöönpanotoimien antamista koskevat erityiset säännöt sitovat toimielimiä samalla perusteella kuin lainsäädäntötoimien antamista koskevat erityiset säännöt, eikä niistä voida siten poiketa johdetun oikeuden toimilla.
- 45 Tässä asiayhteydessä on niin, että koska unionin toimen laillisuutta on arvioitava toimen antamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella (ks. analogisesti tuomio Gualtieri v. komissio, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 26 kohta; tuomio Schindler Holding ym. v. komissio, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 31 kohta ja tuomio Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, 50 kohta), päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan laillisuutta on arvioitava niiden määräysten perusteella, joilla säänneltiin kyseisen päätöksen antamisajankohtana yleisesti sovellettavien toimien täytäntöönpanoa poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla, eli EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja EU 39 artiklan 1 kohdan perusteella.
- 46 Näistä määräyksistä seuraa, että neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, toteuttaa parlamenttia kuultuaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla annettujen päätösten täytäntöön panemiseksi.
- 47 Tässä yhteydessä on tosin todettava, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan sanamuodossa ei säädetä neuvoston velvollisuudesta kuulla parlamenttia ennen tässä säännöksessä säädettyjen kyseisen päätöksen täytäntöönpanotoimien antamista.
- 48 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on kuitenkin todettu, että unionin johdetun oikeuden tointa on tulkittava niin pitkälti kuin mahdollista siten, että sen sisältö on sopusoinnussa perussopimusten määräysten kanssa (tuomio Efir, C-19/12, EU:C:2013:148, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 49 Koska näin ollen yhtäältä velvollisuus tulkita johdetun oikeuden tointa primaarioikeuden mukaisesti on seurausta yleisestä tulkintaperiaatteesta, jonka mukaan säännöstä on tulkittava niin pitkälle kuin mahdollista tavalla, joka ei aseta sen laillisuutta kyseenalaiseksi (ks. vastaavasti tuomio Sturgeon ym., C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, 47 ja 48 kohta ja tuomion uudelleen käsittely komissio v. Strack, C-579/12 RX II, EU:C:2013:570, 40 kohta), ja koska toisaalta päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan laillisuutta on arvioitava nyt annettavan tuomion 45 kohdassa selostetuista syistä erityisesti EU 39 artiklan 1 kohdan perusteella, ensin mainittua säännöstä on tulkittava viimeksi mainitun määräyksen mukaisesti.
- 50 Näin ollen päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaa on tulkittava EU 39 artiklan 1 kohdan mukaan siten, että siinä sallitaan neuvoston antavan toimen, jolla uusi psykoaktiivinen aine saatetaan valvontatoimenpiteiden piiriin, vasta sen kuultua parlamenttia. Tästä seuraa, että on hylättävä parlamentin väite, jonka mukaan se, että ensin mainitussa säännöksessä ei säädetä parlamentin kuulemista koskevasta velvollisuudesta, tarkoittaa, että siinä otetaan käyttöön täytäntöönpanotoimien antamista koskeva menettely, joka on lievempi kuin EU-sopimuksessa tältä osin määrätty menettely.
- 51 Parlamentin väitteistä, jotka koskevat sitä, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohta on ristiriidassa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen sovellettavien menettelymääräysten kanssa, on todettava joka tapauksessa, että siirtymämääräyksistä tehty pöytäkirja sisältää määräyksiä, jotka koskevat erityisesti Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen EU-sopimuksen nojalla ennen kyseistä voimaantuloa annettuihin toimiin sovellettavaa oikeudellista järjestelmää.
- 52 Mainitun pöytäkirjan 9 artiklassa määrätään siten, että tällaisten säädösten oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä säädöksiä ei kumota, julisteta mitättömiksi tai muuteta perussopimusten nojalla.
- 53 Tätä artiklaa on tulkittava kyseisen pöytäkirjan johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen valossa; siinä täsmennetään, että siirtyminen Lissabonin sopimusta aiemmin sovellettavien perussopimusten institutionaalisista määräyksistä mainitun sopimuksen toimielinjärjestelmää koskeviin määräyksiin edellyttää siirtymämääräyksiä.
- 54 Koska Lissabonin sopimuksella on näin ollen muutettu huomattavasti poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön institutionaalista kehystä, on katsottava, kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa, että siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklalla pyritään erityisesti takaamaan, että tämän yhteistyön alalla annettuja toimia voidaan yhä soveltaa tehokkaasti mainitun yhteistyön institutionaalisen kehysten muuttamisesta huolimatta.
- 55 Jos hyväksyttäisiin parlamentin väite, jonka mukaan siitä, että Lissabonin sopimuksella kumottiin poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alaan kuuluvien täytäntöönpanotoimien antamista koskevat erityiset menettelyt, aiheutuisi, että tällaisia toimia olisi mahdotonta antaa ennen kuin kyseisen yhteistyön alalla annettuja yleisesti sovellettavia toimia on muutettu Lissabonin sopimuksen mukaisiksi, kyseisten toimien tehokas soveltaminen monimutkaistuisi tai jopa estyisi, mikä vaarantaisi siten perussopimusten laatijoiden tavoitteleman päämäärän toteuttamisen.
- 56 Parlamentin nyt käsiteltävässä asiassa esittämä siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan tulkinta, jonka mukaan kyseinen artikla tarkoittaa ainoastaan, että poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla annetut toimet eivät kumoudu automaattisesti Lissabonin sopimuksen tullessa voimaan, poistaisi kyseiseltä artiklalta kokonaan tehokkaan vaikutuksen.
- 57 Edellä esitetystä seuraa, että EU-sopimuksen nojalla sääntöjen mukaisesti ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa annettuun toimeen sisältyvän säännöksen, jossa vahvistetaan tämän toimen täytäntöönpanotoimien antamista koskevia menettelyjä, oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin tätä tointa ei kumota lainsäädäntömenettelyssä tai tuomioistuimessa taikka muuteta, ja se mahdollistaa täytäntöönpanotoimien antamisen siinä määritetyn menettelyn mukaisesti.

- 58 Näissä olosuhteissa se seikka, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdassa säädetäisiin täytäntöönpanotoimien antamista koskevia menettelyjä, jotka ovat tiukempia tai lievempiä kuin EUT-sopimuksessa tämän osalta määrätty menettely, ei tarkoita, että kyseinen säännös on lainvastainen johdettu oikeusperusta, jonka soveltaminen olisi hylättävä väitteen perusteella.
- 59 Näin ollen näissä olosuhteissa asian C-317/13 ensimmäisen kanneperusteen ja asian C-679/13 toisen kanneperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana ilman, että on tarpeen lausua niiden tutkittavaksi ottamisesta (ks. analogisesti tuomio Ranska v. komissio, C-233/02, EU:C:2004:173, 26 kohta ja tuomio Komninou ym. v. komissio, C-167/06 P, EU:C:2007:633, 32 kohta), ja kyseiset kanneperusteet on siten hylättävä kokonaisuudessaan.

Asian C-317/13 toinen kanneperuste ja asian C-679/13 ensimmäinen kanneperuste, jotka koskevat olennaisen menettelymääräyksen rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 60 Parlamentti väittää, että siinä tapauksessa, että Lissabonin sopimusta edeltävää järjestelmää sovellettaisiin yhä nyt käsiteltävässä asiassa, sitä olisi kuultava EU 39 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 61 Neuvosto sitä vastoin katsoo, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaan ei sisälly säännöksiä parlamentin osallistumisesta riidanalaisten päätösten antamiseen ja että EU 39 artiklan tultua kumotuksi Lissabonin sopimuksella parlamenttia ei ole enää tarpeen kuulla tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskevien toimien antamiseksi.
- 62 Neuvoston mukaan siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 10 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan tämä arviointi, koska siinä ei mainita EU 39 artiklaa niiden määräysten joukossa, joiden vaikutukset pysyvät voimassa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen. Se, että antamismenettelyyn sisällytettäisiin velvollisuus kuulla parlamenttia, tarkoittaisi lisäksi, että SEUT 291 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn lisättäisiin seikka, josta kyseisessä artiklassa ei ole määrätty, ja tällä tavoin asetettaisiin kyseenalaiseksi Lissabonin sopimuksella vahvistettu toimielinten tasapaino.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 63 On muistutettava, että parlamentin kuuleminen sääntöjenmukaisesti unionin oikeuden sovellettavissa säännöissä edellytetyissä tapauksissa on olennainen menettelymääräys, jonka noudattamatta jättäminen aiheuttaa kysymyksessä olevan toimen pätemättömyyden (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-65/93, EU:C:1995:91, 21 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-417/93, EU:C:1995:127, 9 kohta).
- 64 Koska asian C-317/13 ensimmäiseen kanneperusteeseen ja asian C-679/13 toiseen kanneperusteeseen annetusta vastauksesta käy ilmi, että neuvosto saattoi pätevästi perustaa riidanalaiset päätökset päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohtaan, on selvitettävä, onko parlamenttia kuultava ennen toimen antamista tämän säännöksen nojalla.
- 65 Tässä yhteydessä nyt annettavan tuomion 50–57 kohdassa tehdyistä toteamuksista käy ilmi, että päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan, sellaisena kuin se on tulkittuna EU 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti, oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin sitä ei kumota lainsäädäntömenettelyssä tai tuomioistuimessa taikka muuteta, ja se mahdollistaa täytäntöönpanotoimien antamisen siinä määrätyn menettelyn mukaisesti. Näin ollen neuvoston on kuultava parlamenttia ennen uuden psykoaktiivisen aineen saattamista valvontatoimenpiteiden piiriin.

- 66 Toisin kuin neuvosto väittää, se, että EU 39 artiklan 1 kohta kumottiin Lissabonin sopimuksella, ei aseta kyseenalaiseksi mainittua parlamentin kuulemistä koskevaa velvollisuutta.
- 67 Nyt annettavan tuomion 49 kohdassa tehtyjen toteamusten perusteella on näet niin, että EU 39 artiklan 1 kohdan kumoaminen päätöksen 2005/387 8 artiklan 3 kohdan antamisen jälkeen ei poista velvollisuutta tulkita viimeksi mainittua säännöstä EU 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- 68 Samoin se seikka, että SEUT 291 artiklassa ei määrätä parlamentin kuulemistä koskevasta velvollisuudesta, on merkityksetön, koska velvollisuus kuulla parlamenttia on yksi päätöksen 2005/387 oikeusvaikutuksista, joka pysyy voimassa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan nojalla, sellaisena kuin sitä on tulkittu nyt annettavan tuomion 57 kohdassa.
- 69 On kiistatonta, että neuvosto antoi riidanalaiset päätökset kuulematta ensin parlamenttia.
- 70 Tästä seuraa, että asian C-317/13 toinen kanneperuste ja asian C-679/13 ensimmäinen kanneperuste ovat perusteltuja ja riidanalaiset päätökset on näin ollen kumottava.

Vaatus riidanalaisien päätösten vaikutusten pysyttämistä

- 71 Sekä parlamentti että neuvosto vaativat unionin tuomioistuinta, mikäli se kumoaa riidanalaiset päätökset, pysyttämään niiden vaikutukset voimassa siihen asti, kunnes ne korvataan uusilla toimilla.
- 72 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 264 artiklan toisen kohdan mukaan unionin tuomioistuin voi tarpeellisiksi katsomissaan tapauksissa todeta, miltä osin kumotun toimen vaikutuksia on pidettävä pysyvinä.
- 73 Nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisien päätösten kumoaminen ilman että niiden vaikutuksia pysytettäisiin voimassa olisi omiaan haittaamaan mainittujen päätösten kohteena olevien psykoaktiivisten aineiden valvonnan tehokkuutta ja näin ollen kansanterveyden suojelua. Vaikka parlamentti vaatii kyseisten päätösten kumoamista olennaisen menettelymääräyksen rikkomisen perusteella, se ei kuitenkaan riitautu niiden tarkoitusta eikä sisältöä.
- 74 Näin ollen riidanalaisien päätösten vaikutukset on pysytettävä voimassa ne korvaavien uusien toimien voimaantuloon asti.

Oikeudenkäyntikulut

- 75 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska parlamentti on vaatinut neuvoston velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asiat, neuvosto on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 76 Kyseisen työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaisesti Itävallan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) 4-metyyliamfetamiinin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin 7.3.2013 annettu neuvoston päätös 2013/129/EU ja 5-(2-aminopropyli)indolin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin 7.10.2013 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös 2013/496/EU kumotaan.**

- 2) **Päätöksen 2013/129 ja täytäntöönpanopäätöksen 2013/496 vaikutukset pysytetään voimassa ne korvaavien uusien toimien voimaantuloon asti.**
- 3) **Euroopan unionin neuvosto veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 4) **Itävallan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset